

Sygnatura akt II C 222/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący S.S.R. K. T.

Protokolant staż. P. O.

po rozpoznaniu w dniu 19 sierpnia 2015 roku w Łodzi

sprawy z powództwa E. D. Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w G.

przeciwko E. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygnatura akt II C 222/15

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 16 stycznia 2015 roku, powód E. D. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w G., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniósł o zasądzenie od pozwanej E. K. w elektronicznym postępowaniu upominawczym kwoty 17.855,07 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 17.692,41 zł od dnia 17 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów sądowych w kwocie 224 zł, kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 60 zł oraz kosztów stanowiących prowizję e- card w wysokości 2,80 zł.

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę tutejszemu Sądowi, z uwagi na brak podstaw do wydania nakazu zapłaty wobec wątpliwości co do wysokości naliczonych przez powoda należności z tytułu kosztów dodatkowych związanych z udzieleniem pożyczki oraz windykacją należności.

W piśmie procesowym z dnia 10 marca 2015 roku, powód rozszerzył żądanie pozwu w zakresie dochodzonego zwrotu kosztów postępowania, o kwotę opłaty skarbowej i kwotę opłaty uzupełniającej od pozwu.

(pozew z uzasadnieniem k. 2- 3v, postanowienie- k. 4, pismo powoda k. 7, pozew z uzasadnieniem k.8- 9v)

Pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew, pomimo zarządzenia przez Sąd złożenia odpowiedzi na pozew, ani wyjaśnień ustnie lub na piśmie, nie stawiła się na rozprawę oraz nie wniosła o przeprowadzenie rozprawy w swej nieobecności.

(zarządzenie- k. 34, protokół rozprawy k. 40- 41, dowody doręczenia dla pozwanej- k. 36 i 39)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 czerwca 2014 roku E. K., jako pożyczkobiorca, zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (...) S.K.A z siedzibą we W., jako pożyczkodawcą, umowę pożyczki. Zgodnie z umową, pożyczkodawca pożyczył E. K. kwotę 5.387 zł, na okres od dnia 13 czerwca 2014 roku do dnia 13 czerwca 2018 roku. Umówiono się, że

oprocentowanie „nominalne” jest stałe i będzie wynosić 12 % w stosunku rocznym w całym okresie obowiązywania umowy a kwota naliczonych odsetek umownych od kwoty pożyczki wynosi za cały okres obowiązywania umowy 1.428,07 zł. Jednocześnie w umowie wskazano, że „rzeczywista roczna stopa oprocentowania” wynosi 129,17 %, w związku z czym dalej wskazano, że całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę wynosi 19.183,14 zł i składa się z: kwoty pożyczki 5.387 zł, opłaty za przekaz lub wypłatę pożyczki 13 zł, odsetek 1.428,07 zł, opłaty operacyjnej naliczonej za cały okres obowiązywania umowy 12.355,07 zł. Ponadto wskazano w umowie, że pożyczkobiorca nie ponosi, poza kwotami wskazanymi powyżej, innych kosztów poza będącymi „wynikiem nieterminowej spłaty pożyczki, określonych w tabeli opłat i prowizji”. Kwota 19.183,14 zł jest płatna w 48 ratach miesięcznych po 400 złotych każda, do dnia 13 każdego kolejnego miesiąca, począwszy od dnia 13 lipca 2014 roku. Za okres opóźnienia w spłacie naliczane będą od „należności głównej”, odsetki umowne („odsetki karne”), których stopa miała być równa czterokrotności aktualnej na dany dzień wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Nadto wskazano, iż w razie opóźnienia pożyczkobiorcy w zapłacie dwóch rat lub powstania zaległości przekraczających sumę dwóch rat, pożyczkodawca ma prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem trzydziestodniowego terminu wypowiedzenia.

(umowa k. 10-14)

Kwota pożyczki została wypłacona pozwanej, która nie płaciła stosownie do postanowień umowy.

(bezsporne)

Pożyczkobiorca zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności przysługującej przeciwko pozwanej, a wynikającej z opisanej wyżej umowy.

(umowa ramowa o współpracy k. 20- 21, umowa sekurytyzacji k. 22- 24)

W piśmie z dnia 06.10.2014 roku, powód poinformował pozwaną, że na datę pisma istnieje zaległość w spłacie pożyczki. Pozwana została wezwana do spłaty zadłużenia w kwocie 802,49 zł, w piśmie tym wskazano że zadłużenie ma być spłacone do dnia 20 października 2014 roku, pod rygorem wypowiedzenia umowy, z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia. W piśmie z 04.11.2014 roku, powódka poinformowała pozwaną o zaległości na datę pisma w kwocie 1.204,49 zł. W związku z zaległościami w spłacie pożyczki, powód wypowiedział pozwaną umowę pożyczki.

(pismo- k. 16; wypowiedzenie umowy z dnia 02.11.2014 roku- k. 18)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Umowa pożyczki z dnia 13 czerwca 2014 roku jest nieważna.

Zgodnie z art. 359§2¹ kc, maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Umowa pożyczki zawiera tymczasem postanowienia sprzeczne z tym przepisem, a także zasadami współżycia społecznego (art. 5 kc) oraz zmierzając do obejścia prawa (art. 58§1 kc). Umowa ta zawiera bowiem ustalenie wysokości odsetek od udzielanej kwoty pożyczki w wysokości 129,17%, niezależnie od innych jeszcze postanowień tej umowy stanowiących o odsetkach. Powód domaga się kwoty niemal czterokrotnie wyższej od sumy udzielonej pożyczki. Kwota 12.355,07 zł (z całej kwoty do zapłaty 19.183,14 zł, przy kwocie wydanej pożyczki 5.387) zł stanowi „opłatę operacyjną”. Powód nie wykazał, aby poniósł koszty obsługi pożyczki w takiej wysokości, co więcej są one absolutnie niewspółmierne do kwoty wydanej pożyczki 5.387. W ocenie Sądu udzielający pożyczkę chciał w ten sposób ukryć odsetki wyższe od maksymalnych oraz obejść zakaz udzielania pożyczki na wyższe oprocentowanie aniżeli wynikające z przepisów o odsetkach maksymalnych. Postanowienia umowne dotyczące opłaty operacyjnej, jako zmierzające do obejścia prawa są nieważne zgodnie z art. 58§1 kc Zgodnie z art. 58§3 kc, jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana. Pożyczkodawca zajmował się

udzielaniem pożyczek jako przedsiębiorca. W ocenie Sądu, gdyby nie postanowienia umowne, zakwestionowane przez Sąd, nie doszłoby do zawarcia umowy pożyczki. Pożyczkodawca jako podmiot trudniący się działalnością gospodarczą, osiągający dochód z zawieranych przez siebie umów pożyczek, dążył do jego maksymalizacji. Z porównania kwoty odsetek pobieranych przez pożyczkodawcę za cały okres obowiązywania umowy (1.428,07 zł), z wysokością „opłaty operacyjnej” (12.355,07 zł) wynika, że ta ostatnia kwota miała stanowić przeważającą część dochodu. Zatem gdyby nie zastrzeżenie co do opłaty operacyjnej, należy przyjąć, że pożyczka nie została udzielona.

Wreszcie należy podnieść, że żądanie opłaty operacyjnej w wysokości 12.268,07 zł przy wydanej kwocie pożyczki 5.387,00 zł jest w ocenie Sądu sprzeczne z art. 385¹ kc, zgodnie z którym postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Jak stanowi art. 385¹§3 kc, nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (art. 385¹§4 kc). Zgodnie z przepisem art. 385² k.c., oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. Pożyczkodawca w treści umowy zastrzegł maksymalną dopuszczalną stopę procentową odsetek, w tym odsetek za opóźnienie. Jednakże, jak wynika z treści umowy, całkowity koszt pożyczki ponoszony przez pozwaną, wyrażony kwotowo, znacznie przekracza wartość jaką osiągnąłby pożyczkodawca przy zastosowaniu oprocentowania w wysokości odsetek maksymalnych. Pożyczkodawca zastrzegł bowiem z góry konieczność ponoszenia przez pożyczkobiorcę dodatkowych kwot, które de facto stanowią wynagrodzenie pożyczkodawcy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd oddalił powództwo.

W związku z wystąpieniem przesłanek wydania wyroku zaocznego, co zostało opisane we wstępnej części uzasadnienia, zgodnie z art. 339 § 1 kpc Sąd wydał wyrok zaoczny.